

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - פיל ישן על השביל

מאת: שרון אולמן סטפנסקי
 איורים: ליאור קציר
 הוצאה: ידיעות אחרונות-ספרי חמד
 קבוצת גיל: גנים צעירים

שיחה

משוחחים

קרה לכם פעם שרציתם לעשות משהו ומישהו הפריע לכם? איך הרגשתם? מה עשיתם ומה אמרתם? הספר הוא הזדמנות לשוחח על מצבים מסוג זה ועל דרכים לפתרון ברוח טובה.

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

קוביית תגובות ביתית

חטפו לי, לקחו לי, הפריעו לי, הציקו לי? מה אני עושה? תוכלו לחשוב יחד על תגובות חיוביות כמו להשתמש במילה "בבקשה", או להסביר מה מפריע לכם. אפשר ליצור קובייה מנייר, לכתוב כל מיני תגובות חיוביות על גבי הפאות שלה ולהוסיף איור שמתאר את הכתוב. וכך, בכל פעם שתיתקלו בבעיה תוכלו לזרוק את הקובייה ולראות כיצד היא מציעה להגיב.

משחק

מי החיה?

בספר מופיעות חיות שונות: איזו חיה מייללת? איזו חיה מטילה ביצים? ואיזו חיה גרה ברפת? בואו נגלה: אחד מהמשתתפים בוחר חיה ושאר בני המשפחה צריכים לגלות איזו חיה בחר בעזרת הצגת שאלות, ונעזרים ברמזים אותם נותן הבוחר: החיה שבחרתי מייללת, החיה שלי חיה בדיר. מוסיפים רמזים עד שמגלים מהי החיה שנבחרה.

העשרה

שיעור באיור - פיל!

למדו לצייר פיל יחד עם נעם נדב!

[מגוון שיעורים באיור עם נעם נדב בעמוד היוטיוב שלנו, לצפייה לחצו <<](#)

המחשה

גבירותי ורבותי! המחזה!

תוכלו להמחזי את הסיפור בעזרת בגדים, כובעים, אביזרים, או בובות פרווה. אפשר להשמיע את קולות בעלי החיים, להציג כיצד מגיבה כל חיה כשהיא פוגשת בפיל, או להיות הפיל שישן לו על השביל.

השקאה

פינטרסט

[פינטרסט משחקים, יצירה ופילים מחכים לכם בדף הספר בפינטרסט של ספריית פיג'מה](#)

מפגש ושיחה בגן

הטרמה לסיפור תוכלו לעורר את הדמיון והיצירתיות של הילדים ולשאול: מה הייתם עושים אילו הייתם רואים פיל ישן בכניסה לגן?

עוצרים ושואלים אפשר לעצור את הסיפור בנקודה שבה חיה כלשהי מגיעה, ולשאול: האם, לדעתכם, הפיל יתעורר?

כשהנמלה מגיעה כדאי לעצור ולשאול: מה, לדעתכם, הנמלה יכולה לעשות כדי להזיז את הפיל?

לאחר קריאת הסיפור תוכלו לשוחח עם ילדי הגן על מקרים שבהם נתקלו במישהו שמנע מהם לעשות דבר-מה: כיצד הם הרגישו? מה הם אמרו?

אילו הצעות יש להם למישהו שנתקל במצב שכזה?

להעשרה – [כרטיסיות מאוירות ובהן הצעות לפתרון בעיות בגן](#) אתר מתי"א יחיו

מנומסים בגן

מה זה אומר "להיות מנומסים"? למה מתנהגים בנימוס? אילו מילות נימוסין אתם מכירים? ניתן לשוחח עם הילדים והילדות ולבקש מהם דוגמאות להתנהגות מנומסת: לחכות בתור, לא להתפרץ לדברי אחרים וכדומה.

כדאי לחשוב יחד מה היה קורה אילו לא היינו מתנהגים בנימוס.

אפשר לבקש מזוגות של ילדות וילדים להציג התנהגות מנומסת: מה אומרים כשרוצים לשחק במשחק שחבר משחק בו? ומה כדאי להגיד כשרוצים להתנדנד, וחבר או חברה מתנדנדים עכשיו בנדנדה?

אפשר ליצור יחד "אוצר" של מילות נימוס ובכל פעם להתמקד ב"מילת היום" או ב"מילת השבוע" ולנסות

להשתמש בה כמה שיותר בהקשרים המתאימים.

העשרה -

[מילת היום בגן](#) מנומס

[שיר: תודה, בבקשה, סליחה](#) ערוץ הופ

 לציאת החיפה

שביל הזהב

מהו שביל? דרך צרה לתנועת הולכי רגל ובהמות (מתוך Oxford Languages – google). אנו מכירים מילים נוספות שמציינות מעבר: דרך, נתיב, מסלול, משעול, אורח, מעול, רחוב, מסילה.

[להרחבה](#) אתר האקדמיה ללשון

האם יש שבילים בסביבת הגן? אפשר לצאת עם הילדים והילדות לסיור במרחבי החיים הקרובים אל הגן, לגלות שבילים ונתיבים מעניינים ויחד לבדוק:

לאן הם מובילים? האם יש להם שמות מיוחדים? כיצד נוצרו השבילים? מי משתמש בהם? האם הם סלולים או לא? האם על השביל צומחים צמחים ייחודיים?

מעול? שביל צר שנוצר ממעבר של עיזים וכבשים בשטחי מערה בהרים. האם נוכל לגלות מסלולים שיצרו בעלי חיים נוספים?

 המחשה

ומי עוד בחבורה?

בסיפור אנו פוגשים תרנגולת, חתול, חמור, פרה, נמר ונמלה.

כל בעל חיים בוחר דרך להתמודדות עם הבעיה. נחזור יחד לסיפור ונבדוק כיצד כל חיה מתמודדת.
אפשר לחשוב יחד עם הילדות והילדים: אילו אנחנו היינו הסופרים, איזה בעל חיים נוסף היינו מוסיפים לסיפור?
כיצד הוא היה בוחר להתנהג?
המשך לסיפור אפשר לחבר המשך לסיפור על פי הצעותיהם של הילדים והילדות ולהציע להם לאייר את
הספר בדרכים מגוונות.

מעלים מופע

הסיפור הוא סיפור מצטבר, כלומר סיפור שהעלילה בו מצטברת, ובכל שלב נוספת אפיזודה שהיא נְדָבָה נוסף
בסיפור.

הסיפור מתאים להמחזה גם עם ילדים צעירים מאוד. אפשר להציע לילדים ולילדות ליצור תיאטרון בובות או
תיאטרון צלליות.

כדאי לחשוב עם הילדים כיצד אפשר להפוך את הסיפור למחזה נזדקק לשחקנים, לבמאים, לסדרנים,
לתפאורנים, לאנשי סאונד ולמי עוד?

אפשר להציע לילדים לבחור תפקידים.

אם הוספתם אפיזודות לסיפור, ניתן לשלב אותן בו, ליצור יחד את התפאורה ואת התלבושות, לבחור קטעי
מוזיקה להשמעה במשך ההצגה, לסדר מקומות ישיבה, להכין כרטיסים והזמנות ועוד

מי יוזמן להצגה? נחשוב עם הילדים את מי בקהילה שלנו נרצה להזמין: האם את ילדי הגן? את ילדי הגן השכן?
את ההורים? ואולי קהל אחר?

להשראה ילדים בקדמת הבמה ומאחורי הקלעים סרטון מהמרחב הפדגוגי

[איך צומח מופע? ככה! במרחב הפדגוגי](#)

[איך מכינים תיאטרון צלליות](#)

השָׂרָאָה

בואו נחרוז עוד חרוז
פיל ישן על השביל.

קרנף ישן על ענף.

חתול ישן בלול.

אפשר לנסות למצוא עם הילדים והילדות עוד חרוזים למקומות מצחיקים או מציאותיים על פי בחירתם שבהם ישנים בעלי חיים נוספים.

אפשר להציע להם לצייר וליצור חוברת ייעודית לכך.

המְחָשָׁה

מקהלת חיות בגן

נעירה, שאגה, יללה, געייה ☒ בעקבות החיות שבסיפור וקולותיהן אפשר להכיר את השמות של הקולות שבעלי חיים שונים משמיעים. תוכלו להדגים קול של חיה, לקרוא לו בשם, לבקש מקבוצת ילדים שתשמיע אותו ולבסוף ליצור מקהלה של חיות שנוערת, שואגת, מייללת וגועה.

להעשרה – [קולות בעלי חיים ☒ האקדמיה ללשון עברית](#)

חֵקֵר

חֵקֵר חיות

חֵקֵר נמלים ☒ מה הילדים והילדות היו רוצים לדעת על נמלים?

תוכלו לחשוב יחד אילו שאלות מעניין אתכם לשאול, ולאחר מכן לערוך תצפית ולחפש תשובות לשאלות. תוכלו לגלות אם נמלים נוהגות ללכת בשיירה או לבדן, לבדוק מה הן סוחבות, להתבונן בקן של נמלים ולהיעזר

בזכוכית מגדלת בתצפית על נמלים. אפשר לשער מה היה קורה אילו היינו מתבוננים בפיל בזכוכית מגדלת. כדאי לנסות לשער מדוע אומרים על נמלים שהן חרוצות, ולחשוב מדוע נאמר במשלי (ו, ו): "[לֵד אֶל נַמְלָה עֵצָל, רֵאָה דַרְכֶיהָ וְחָכָם](#)".

העשרה - [איך נראה היום-יום של הנמלה?](#)

הספר "[אולי אפשר גרגר סוכר](#)", שחולק בספריית פיג'מה

חקר בעלי חיים ☒ באופן דומה תוכלו לעניין את הילדים והילדות בחקר חיות נוספות ולהזמין אותם לבחור חיה ולהעלות שאלות: מה פרה אוכלת? איך חמור מתנהג? איך פילים ישנים?

קשר עם הבית ☒ את השאלות שהעלו ילדי הגן הם יכולים להציג לפני בני משפחה, שכנים או חברים, לקבל מהם מידע, לצפות בסרטונים מעניינים על חיה זו ולשתף את ילדי הגן במה שגילו.

<https://www.pjisrael.org/wp-content/uploads/2021/05/PIL-Final-SAGIR.mp3>

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה